

❁ นางสาวอนัญญา เค้าโนนกอก ❁
ประเภทเครื่องทอ (ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ)

ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

ถุงย่ามข้อมสี่ธรรมชาติ

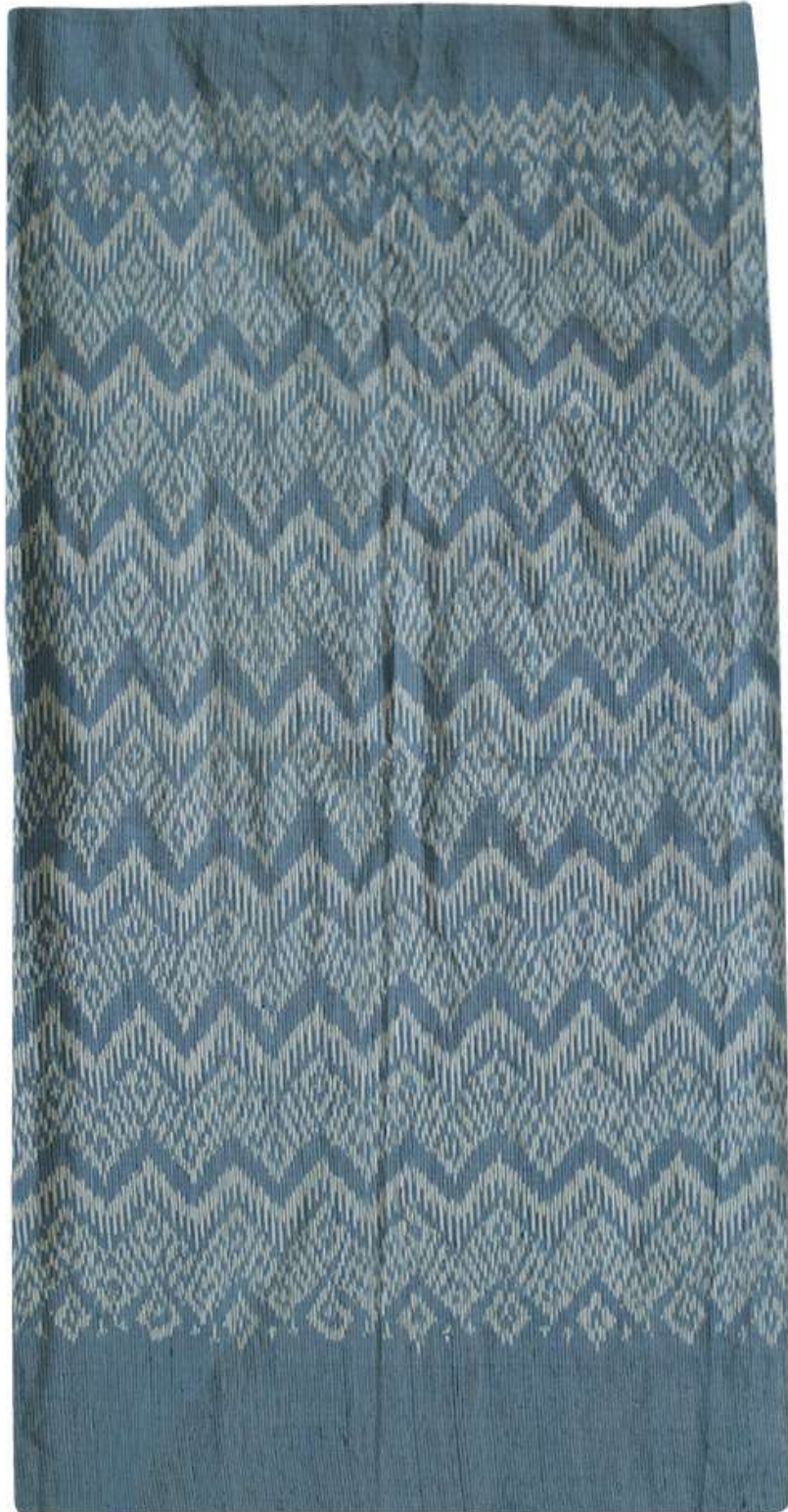

“ฝ้าย” เป็นเส้นใยเก่าแก่อีกชนิดหนึ่งของโลกที่ถูกขุดค้นพบในซากปรักหักพังที่มีอายุยาวนานนับพันปี ฝ้ายได้มาจากส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ดของต้นฝ้ายหรือที่เรียกว่าปุยฝ้าย ซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นเล็ก ๆ ฝ้ายมีคุณสมบัติพิเศษ คือ นุ่มสบาย ร้อนได้ดีจึงเหมาะแก่สภาพอากาศในฤดูร้อน ดังนั้นคนไทยจึงนิยมนำฝ้ายมาใช้ในการสร้างสรรค์เป็นเสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกาย เนื่องจากเส้นใยของฝ้ายสามารถระบายความร้อนได้ดี มีสัมผัสที่นุ่มและสวมใส่สบาย

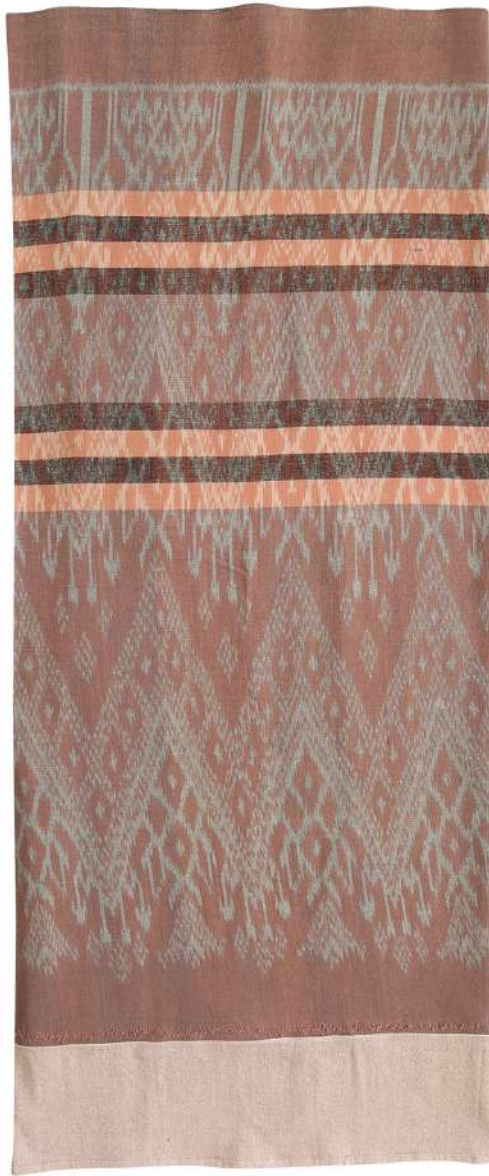
การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

นางสาวอนัญญา คำโนนกอก เกิดและเติบโตที่ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในวัยเด็กนางสาวอนัญญาได้พบเห็นภูมิปัญญาของชาวบ้านที่นิยมนำเปลือกไม้มาใช้ในการย้อมสีเส้นฝ้ายให้มีความสวยงาม จึงเกิดความสนใจและได้ศึกษาการย้อมสีธรรมชาติจากนางคำ คำโนนกอก ผู้เป็นแม่ โดยได้เรียนรู้กรรมวิธีในการย้อมและผสมสีธรรมชาติจากวัสดุที่หาได้จากท้องถิ่น เช่น ลูกมะเกลือ เปลือกไม้ ครั่ง คราม ให้มีความสวยงาม สีสดทนนานมากยิ่งขึ้น ด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าและเป็นเอกลักษณ์ของตำบลหนองบัวแดง ทำให้นางสาวอนัญญา ยังคงสร้างสรรค์ผลงานผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและพัฒนาให้ผลงานมีความสวยงามทันสมัยด้วยตนเอง เป็นเวลากว่า 31 ปีมาแล้ว

ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะฝีมือเชิงช่าง

นางสาวอนัญญาถือเป็นช่างที่ความชำนาญด้านงานหัตถกรรมการย้อมสีธรรมชาติเป็นอย่างมาก นางสาวอนัญญามีทักษะและความชำนาญที่เกิดจากประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมาอย่างยาวนาน ทำให้การย้อมสีธรรมชาติลงบนเส้นฝ้ายมีสีที่ติดทนยาวนานมากขึ้น

นางสาวอนัญญาจะเน้นในเรื่องของการใช้วัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ตามท้องถิ่น เช่น ลูกมะเกลือ สบู่เลือด เปลือกไม้ ครั่ง คราม เป็นต้น มาใช้ในการย้อมสีจนเกิดเป็นเอกลักษณ์ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่นางสาวอนัญญาอย่างยาวนาน

เทคนิคและขั้นตอนที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานของนางสาวอนัญญา คือ เทคนิคการย้อมด้วยสีธรรมชาติ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความชำนาญเป็นอย่างมากจึงจะทำให้เนื้อผ้าสีติดคงทน นางสาวอนัญญาจะนำวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ให้เข้ากับภูมิปัญญาของชุมชน โดยใช้เทคนิคการเป็นกรดต่างทำให้เส้นฝ้ายที่นำมาย้อมด้วยสีธรรมชาติ มีความสวยงาม สีติดคงทนยาวนานมากขึ้น

นางสาวอนัญญายังคงสร้างสรรค์งานผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นอนุรักษ์การย้อมสีธรรมชาติตามแบบโบราณซึ่งเป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่ได้มีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยทุกกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานนางสาวอนัญญาจะใส่ใจในทุกขั้นตอนทำให้มั่นใจได้ว่าผลงานที่มาจากฝีมือนางสาวอนัญญาจะมีความสวยงาม โดดเด่น และมีสีสันสวยงาม

ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

เอกลักษณ์ผลงานที่มีความโดดเด่นฝีมือของนางสาวอนัญญา คือ การสืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าของคนในชุมชนและสืบทอดวิธีการทอและการย้อมสีเส้นฝ้ายที่ย้อมจากวัสดุจากธรรมชาติ เช่น สีดำจากมะเกลือ สีแดงจากครั่ง และสีเขียวปนเหลืองจากสบู่เลือดที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น มีความปลอดภัยทั้งต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ลวดลายของผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ลายนาค ลายxonนารี ลายมัดหมี่ที่เป็นลวดลายที่มีมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษและได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้นางสาวอนัญญาได้มีการสร้างสรรค์ผลงานให้มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ เสื้อผ้าสำหรับเด็ก เป็นต้น

ผ้าฝ้ายข้อมสี่ธรรมชาติ

ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

ผลงานที่นางสาวอนัญญา มีความภาคภูมิใจมากที่สุด คือ ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ลวดลายไข่มดแดง เนื่องจากปัจจุบันไข่มดแดงมีให้เห็นได้น้อยลง นางสาวอนัญญาจึงสร้างสรรค์ผลงานอีกหนึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตำบลหนองบัวแดงเอาไว้ และสร้างสรรค์ผลงานให้มีความร่วมสมัย จึงเป็นที่ชื่นชอบของลูกค้าชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

การถ่ายทอดความรู้และการพัฒนาผลงาน

ด้านการพัฒนาผลงาน นางสาวอนัญญา ยังคงสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้มีการพัฒนาสีให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การนำสีเอิร์ธโทนมาย้อมสีลงบนเส้นฝ้าย ทำให้เมื่อนำไปทอเป็นผืนผ้าผลงานจะมีความแปลกใหม่งดงาม โดดเด่นไม่เหมือนใคร

นอกจากนี้ นางสาวอนัญญานับเป็นอีกหนึ่งบุคคลที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้งานหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติให้แก่เด็กเยาวชนนักเรียน นักศึกษาที่เข้ามาเรียนรู้ในชุมชนอย่างไม่หวังวิชา เพื่อหวังให้เด็กรุ่นใหม่สืบสานงานทอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา